

Sayı :E-39434888-612.02
Konu :Ön Mali Kontrol Kapsamında
Gönderilen İhale İşlem Dosyalarında
Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 24.07.2020 tarihli ve 356 sayılı Sağlık Bakanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi.

Bilindiği üzere 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun ‘Ön malî kontrol’ başlıklı 58 inci maddesinde; “Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.” hükmü yer almaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığınca 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazetede “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” yayımlanmış ve Başkanlığımızca bu usul ve esaslara dayanılarak hazırlanan Sağlık Bakanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi 24.07.2020 tarihli ve 356 sayılı Bakanlık Makam Oluru alınarak harcama birimlerimize duyurulmuştur.

Yapılan bu düzenleme ile ön mali kontrole gönderilecek ihale işlem dosyalarının iki dosya halinde çoğaltılıp fiziki olarak kargo ile gönderilmesi uygulamasına son verilmiştir. İhale işlem dosyalarının elektronik ortamda istenilmesi ile harcama birimleri için büyük bir yekûn teşkil eden inceleme dosyalarının fotokopi ve kargo maliyetleri ortadan kaldırılarak kayda değer bir tasarruf sağlanması amaçlanmıştır. Bunun yanında etkin bir zaman yönetimi sağlanmış ayrıca veri güvenliği sorunları ortadan kaldırılmış ve arşivlemenin de elektronik ortamda yapılması mümkün hale gelmiştir.

Söz konusu Yönergenin uygulanması esnasında sıklıkla karşılaşılan sorulara ilişkin olarak yol göstermek amacıyla dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda belirtilmektedir.

1- İhale işlem dosyalarının üst yazısının EBYS üzerinden harcama yetkilisince imzalanmasına, yetki devri yapılmamış Genel Müdür Yardımcısı/Daire Başkanı/Başkan (taşra teşkilatı) tarafından imzalanmamasına dikkat edilmesi;

İlgi Yönergenin “Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları” başlıklı 10 uncu maddesinde; “(2) 15/01/2014 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereğince, güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı hukukî sonucu doğurur. Bu çerçevede Ön Mali Kontrole tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ile sözleşme yapıldıktan sonraki sözleşme ve eki belgelerin tamamı ilgili

harcama yetkilisinin elektronik imzası ile imzalandığı üst yazı ve ekleri ile birlikte EBYS üzerinden Başkanlığa gönderilir.

Bu hususa ilişkin detaylar gerektiğinde Başkanlıkça belirlenir. Başkanlığa taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ile sözleşme yapıldıktan sonraki sözleşme ve eki belgelere dair fiziki olarak evrak, CD, DVD ve benzeri gönderilmez” düzenlemesine yer verilmiştir.

Bu itibarla, ihale işlem dosyalarının EBYS’de bilgi ve belgelerin ayrı ayrı, belge isimleri belirtilerek, sıkıştırma programları kullanılarak oluşturulan klasörler şeklinde eklenmesi ve üst yazısının harcama yetkilisinin elektronik imzası ile Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

2- İhale onay belgesinde, doküman bedelinin yer almamasına ve/veya ihale komisyon kararında doküman satın alanların sayısının belirtilmemesine dikkat edilmesi;

İhale Uygulama Yönetmeliklerinin ‘İhale ve ön yeterlik dokümanının görülmesi ve EKAP üzerinden indirilmesi’ başlıklı maddesinde;

(1) İhale ve/veya ön yeterlik dokümanı, EKAP’ta ve idarenin ilanda belirtilen adresinde görülebilir. Ancak ihaleye katılabilmek için dokümanın EKAP üzerinden e-imza kullanılarak indirilmesi zorunludur. Aday veya isteklinin ortak girişim olması halinde, ortaklardan herhangi birinin dokümanı e-imza kullanarak indirmesi yeterlidir.

(2) İlansız ihalelerde dokümanı sadece davet edilenler görebilir ve e-imza kullanarak indirebilir.

(3) EKAP’a kayıtlı olmayan gerçek ve tüzel kişiler adına, EKAP üzerinden ihale ve/veya ön yeterlik dokümanı indirilemez. Ortak girişimlerde, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişi ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişi ortakların tamamının EKAP’a kayıtlı olması gerekir.

(4) Dokümanın görülmesi ve e-imza kullanılarak indirilmesi için herhangi bir bedel talep edilemez.” hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, ihale onay belgesinde doküman bedelinin belirtilmemesi, ihale komisyon kararında ise doküman satın alanların sayısı ifadesinin yer almaması gerekmektedir.

3- İlgi Yönerge kapsamında olmayan döner sermaye kaynaklı ihale işlem dosyalarının incelenmek üzere Başkanlığımıza gönderilmemesine dikkat edilmesi;

İlgi Yönergenin “Amaç ve Kapsam” başlıklı 1 inci maddesinde;

“(1) Bu Yönergenin amacı, Bakanlık merkez ve taşra harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Başkanlığınca yürütülecek ön malî kontrol faaliyetlerine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.

(2) Bakanlığın genel bütçe kaynaklı alımları dahil olup döner sermaye kaynaklı alımlarına ilişkin harcamalar bu Yönerge kapsamında değildir.” denilmektedir.

Bu çerçevede döner sermaye kaynaklı alımlar, Sağlık Bakanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi kapsamında olmadığından bu alımlara ait ihale işlem dosyalarının Başkanlığımıza gönderilmemesi gerekmektedir.

4- Yapım işlerine ait ihale işlem dosyalarının, İhale Onay Belgesinde ve bütçelerinde ilk yıl için öngörülen ödeneğin yaklaşık maliyetin %10 undan az olmamasına dikkat edilmesi;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ‘Yüklenmeye girişilmesi’ başlıklı 26 ncı maddesinde “Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez” hükmü,

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ‘İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar’ başlıklı 62 nci maddesinde; “Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

a) Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek, yılı merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenen stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler hariç olmak üzere, proje maliyetinin %10 undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz.” hükmü yer almaktadır.

Bahse konu mevzuat hükümleri çerçevesinde yapım işleri ihalelerine ait ihale işlem dosyalarında ilk yıl için öngörülen ödeneğin ihale onay belgesinde proje maliyetinin %10 undan az olmaması ve ödeneğin planlanmasının sağlanması gerekmektedir.

5- Yapım işlerine ait ihale işlem dosyalarında Resmî Gazetede yayımlanan Yılı Yatırım Programında yer alan projelerin proje parametrelerinde yıl içinde yapılan değişikliklere ilişkin Onayın (Üst Yönetici/Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı) yer almasına dikkat edilmesi;

15 Ocak 2021 tarihli ve 31365 (mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “2021 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar” ile “2021 Yılı Yatırım Programı Yıl İçi İşlemlerinin Uygulanması ve İzlenmesi Hakkında Genelge” kapsamında gerektiğinde üst yönetici ve/veya Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı onayıyla Yatırım Programı Yıl İçi Revizyon İşlemleri yapılmaktadır.

Yatırım Programında yer alan projelere ait proje parametrelerinde revizyon yapılması halinde üst yönetici/Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığından alınan onayların ihale işlem dosyasına eklenmesi gerekmektedir.

6- İhale işlem dosyalarının itiraz süresinin beklenmeden gönderilmemesine ve/veya ön mali kontrol işlemleri tamamlanmadan sözleşme imzalanmamasına dikkat edilmesi;

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ‘Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi’ başlıklı 41 inci maddesinde; “...İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.” hükmü,

‘Sözleşmeye davet’ başlıklı 42 nci maddesinde; “41 inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, ön mali kontrole tabi ihale işlem dosyaları, mevzuatta belirtilen itiraz sürelerinin bitimini takiben sözleşme imzalanmadan ve idare taahhüt altına girmeden önce Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca Başkanlığımız tarafından yapılan ön mali kontrol incelemesi sonrası düzenlenen görüş yazısı beklenmeden sözleşme imzalanmaması hususuna da dikkat edilmesi gerekmektedir.

7- İhale yetkilisinin, ihale komisyon karar tutanağının düzenlendiği tarihi izleyen 5 iş günü içerisinde kararı imzalamasına dikkat edilmesi;

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ‘İhalenin karara bağlanması ve onaylanması’ başlıklı 40 ncı maddesinde; “İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, ihale komisyon kararının, kararın düzenlendiği tarihi izleyen 5 (beş) iş günü içerisinde ihale yetkilisi tarafından onaylanması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

8- İhale işlem dosyalarında ilgi Yönergede belirlenen limitlerin altında kalan harcama tutarlarının ön mali kontrol incelemesi için Başkanlığımıza gönderilmemesi, kısmi teklife

açık ihalelerde ön mali kontrol işlem limitleri belirlenirken sözleşme miktarının göz önünde bulundurulmasına dikkat edilmesi;

İlgi Yönergenin ‘*Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları*’ başlıklı 10 uncu maddesinde; “*Harcama Birimlerinin, ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasına, yapım işleri için üç milyon Türk Lirasına eşit ve bu tutarları aşanlar ön mali kontrole tabidir. Bu tutarlara Katma Değer Vergisi dâhil değildir.*” ifadesi yer almaktadır.

İlgi Yönergede ifade edilen bu limitlerin altındaki alımlar ön mali kontrole tabi olmadığından Başkanlığımıza gönderilmemesi gerekmektedir.

Kısmi teklife açık olan ihalelerde ise imzalanacak sözleşme miktarı göz önünde bulundurularak her bir kısım için ön mali kontrol limitlerine göre değerlendirme yapılması gerekmektedir. Ancak birden çok kısmın tek istekliye ihale edilip tek bir sözleşme imzalanması durumunda bu istekliye ait toplam tutar dikkate alınarak ön mali kontrole tabi olup olmadığı değerlendirilecektir.

(**Örneğin;** yapım ihalesinde 1. kısım 1.000.000,00. TL, 2. kısım 2.500.000,00. TL, 3. kısım 1.500.000,00. TL olarak ekonomik açıdan en avantajlı tekliflerin belirlendiği bir ihalede;

1. ve 2. kısımlar A firmasına, 3. kısım B firmasına ihale edilmiş olsun. 1. ve 2. kısım isteklisinin tek sözleşme tasarısı toplam bedeli 3.500.000,00 TL olması nedeniyle ön mali kontrole tabi iken, 3. kısım 1.500.000. TL olduğundan ön mali kontrole tabi olmayacaktır.)

9- İhale işlem dosyalarında mal ve hizmet alımlarına ilişkin sözleşme başlangıç ve bitiş tarihlerinin ertesi yıla geçmesi halinde üst yönetici onayının bulunması ve/veya izleyen yılın haziran ayını geçmemesine dikkat edilmesi;

Bilindiği üzere 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun ‘*Yüklenmeye girişilmesi*’ başlıklı 26 ncı maddesinde; “*...Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi malî yıla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler*” hükmü,

“*Ertesi yıla geçen yüklenme*” başlıklı 27 nci maddesinde “*...Niteliğinden dolayı malî yıla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girilebilir...*” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler çerçevesinde, yüklenmeye girişilmesinde temel esas, bütçede yeterli ödeneğin bulunması ve bu yüklenmenin mali yıla sınırlı olmasıdır. Ancak ertesi yıla geçen yüklenmeye girişilmesi durumunda ise üst yönetici onayının ihale işlem dosyasında bulundurulması

gerekmektedir. Ayrıca ertesi yıla geçen yüklenmelerin izleyen yılın haziran ayını geçmemesi ve yüklenme süresinin de on iki ayı aşmaması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

10- Yapım işi ihale dokümanlarında alınacak kesin teminat mektubunun süresiz olarak istenilmemesi ve mevzuat hükümleri çerçevesinde süre belirtilmesine dikkat edilmesi;

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ‘*Teminat mektupları*’ başlıklı 35 inci maddesinde; “*Bu Kanun kapsamında (...) verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şeklini tespitte Kamu İhale Kurumu yetkilidir. 32 nci maddeye göre belirlenen tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olmak kaydıyla, geçici teminat mektuplarında süre belirtilir. Teklif geçerlilik süresinin uzatılması halinde, geçici teminat mektuplarının süresi de aynı süre ile uzatılır. Kesin teminat mektuplarının süresi ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir. İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.*” denilmektedir.

Ayrıca 4734 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan ikincil mevzuatta (mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlemleri uygulama yönetmeliği) ile Kamu İhale Genel Tebliğinde de teminat mektubuna ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre; Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ‘*Teminatlar*’ başlıklı 54 üncü maddesinde; “*(6) Kesin teminat mektuplarının süresi, ihale konusu malın kesin kabul tarihi ve garanti süresi öngörülen alımlarda ise garanti süresi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir.*” hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 55 inci maddesinde; “*(6) Kesin teminat mektuplarının süresi, ihale konusu işin kabul tarihi, garanti süresi öngörülen işlerde ise garanti süresi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir.*” hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 56 ncı maddesinde; “*(6) Kesin teminat mektuplarının süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir.*” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, kesin teminat mektuplarında süre idarelerce belirlenecek olup idari şartnamelerde süresiz kesin teminat mektubunun istenilmemesi hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

11- Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalandıktan sonra Başkanlığımıza 5 iş günü içerisinde gerekli belgelerin gönderilmesine dikkat edilmesi;

İlgi Yönergede bu husus ayrıntılı bir şekilde belirtilmekte olup Başkanlığımız tarafından harcama birimlerine ön mali kontrol inceleme işlemleri sonrasında gönderilen yazıda; , “*Sözleşme imzalandığı takdirde; sözleşme ile üzerine ihale bırakılan isteklinin, sözleşmeye ilişkin Damga*

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Vergisi, KİK Payı, Yasaklılık Teyit Belgesi ve Kesin Teminat alındığına ilişkin belgelerin onaylı suretleri ayrıca 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığına ilişkin belgelerin sözleşmenin imzalanmasını müteakip beş iş günü içinde Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.” ifadesi yer almaktadır.

Bahse konu yazımıza göre sözleşme sonrası belgelerin sözleşme imzalanmasını müteakip 5 iş günü içerisinde Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılması, hizmet sunumunda gecikmelerin yaşanmaması, yapılacak teftiş ve denetimlerde olumsuzlukların meydana gelmemesi, muhasebe müdürlükleri tarafından yapılacak ödemelerde sorunlarla karşılaşılması, ön mali kontrol işlemlerinin zamanında tamamlanması ve uygulama birliğinin sağlanması adına Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilen ihale işlem dosyalarında harcama birimlerimizce yukarıdaki açıklamalara dikkat edilmesi hususunda;

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Sabahattin AYDIN
Bakan Yardımcısı

Dağıtım:
-A1 Planı
-81 İl Valiliğine
(İl Sağlık Müdürlüğü)